

מערך שיעור
לגן חובה וכיתות א' - ב'

זרם:
ממלכתי והחמ"ד

"אל תחזיר ריק" - מא תרג'ע כאווי

(פתגם במרוקאית)

שש תחנות באמפתיה
לעצור • להקשיב • לשאול שאלות
להרגיש • לחשוב • לפעול

אמפתיה - הלב

מודעות עצמית לכוחות ולרגשות שקיימים בי,
לצד היכולת להכיר בקיומו של האחר, ברגשותיו
ורצונותיו, ולפעול באופן רגיש במרחב הבין אישי.

מטרות השיעור:

התלמיד ילמד לזהות רגשות דרך מבעים פיזיולוגיים כגון חיוך, בכי, מחוות גוף ועוד.
התלמיד יכיר את ששת השלבים של האמפתיה: עצירה, הקשבה, שאילת שאלות, להרגיש, לחשוב, לפעול

קהל יעד:

ד' - ו'

משך השיעור:

90 דקות

אמצעי עזר:

מערך השיעור מודפס

דפי תצפית

כרטיסיות מצבים

ליצירה רצועות "אמפתיה" להכנת שרשרת אמפתית לכיתה

מהלך השיעור:

בסוף השיעור הקודם, המורה תספר לתלמידים כי היום כולם יהיו בלשים.
התלמידים יצאו בזוגות/שלושות לחצר ביה"ס בזמן ההפסקה עם דף תצפית.
התלמידים יתצפתו בזמן ההפסקה על התלמידים וההתנהלות החברתית שלהם.
ירשמו בדפים שלהם אירועים שקרו בהפסקה (לדוגמה: תלמיד שהיה לבד - האם מישהו בא להיות איתו? תלמיד שנפצע/נחבל - האם מישהו עזר לו?)
התלמידים יקשיבו לשיח בין התלמידים ויתעדו גם דיאלוגים.
בתחילת השיעור התלמידים יציגו את המקרים שראו בהפסקה, כיצד אם בכלל התייחסו אליהם וכו...
לאחר הצגת האירועים נשאל איך זיהו את המצבים?
נצפה לתשובה שתכלול עצירה, ראייה ושמיעה.

כדי לדעת איך האחר מרגיש, ומה אני יכול לעשות כדי לעזור, הפעולות הראשונות שצריך לעשות הן לעזור, להסתכל, להקשיב.

לשאל:

עבודה בקבוצות:

המורה תמנה ראש קבוצה להובלת הדיון.

על השולחן יונחו תמונות המתארות סיטואציות חברתיות שבהן הרגש ברור.

נקיים דיון בעזרת סט שאלות מעורר אמפתיה על כל תמונה.

סט שאלות (יש חשיבות לסדר השאלות!!):

מה הדמות עושה עם... (איבר בגוף: מבט, ג'סטות וכו...)

למה היא עושה את זה?

איך הוא מרגיש כשהוא עושה....

איך אתה היית מרגיש אם...

מה היית עושה בסיטואציה דומה

מה היית עושה אם חבר שלך היה במצב כזה?

אסיף:

לסיכום, נשאל את התלמידים מה היו הפעולות שהם עשו כדי להבין את הסיטואציה. נכוון לששת השלבים של האמפתיה.

נסכם ונאמר שכדי היות אמפתי צריך לעבור את השלבים האלה.

בחינוך הממ"ד אפשר להתייחס בסיכום גם למדרש בתנא דבי אליהו פרק כ"ח:

"כך אמר להם הקב"ה לישראל, בני אהובי, כלום חסרתי דבר שאבקש מכם, ומה אני מבקש מכם אלא שתהיו אוהבין זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה, ותהיו יראים זה מזה"

פעילות יצירה לסיכום:

שרשרת אמפתיה:

התלמידים יקבלו רצועה שהילדים ימלאו בה פרטים לעשייה אמפתית שלהם:

שם התלמיד:

שם התלמיד שכלפיו היה גילוי של אמפתיה:

מה היה המעשה האמפתי:

קישוט הרצועה, הידוק שלה לעיגול וחיבור של כל העיגולים לשרשרת אמפתית כיתתית אחת גדולה (כמו של סוכות)

